РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

7 юни 2007 година *

По дело C-80/06

с предмет преюдициално запитване на основание член 234 ЕО, отправено от Tribunale ordinario di Novara (Италия) с акт от 5 януари 2006 г., постъпил в Съда на 10 февруари 2006 г., в рамките на производство по дело

Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi

срещу

Ecorad Srl,

в присъствието на:

Associazione Nazionale Artigiani Legno e Arredamento,

* Език на производството: италиански.

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н A. Rosas, председател на състав, г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-н U. Lõhmus, г-н A. Ó Caoimh и г-жа P. Lindh (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 25 януари 2007 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi и Associazione Nazionale Artigiani Legno e Arredamento, от адв. F. Capelli и адв. M. Ughetta, avvocati,

— за Ecorad Srl, от адв. E. Adobati, avvocato,

— за австрийското правителство, от г-жа C. Pesendorfer, в качеството на представител,

— за Комисията на Европейските общности, от г-жа D. Recchia и г-жа D. Lawunmi, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 29 март 2007 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването възможността за позоваване и действителността на членове 2 и 3, както и на приложения II и III към Решение 1999/93/ЕО на Комисията от 25 януари 1999 година относно процедурата за удостоверяване съответствието на строителни продукти съгласно член 20, параграф 2 от Директива 89/106/ЕИО на Съвета относно врати, прозорци, капаци, прегради, порти и свързаната с тях железария (ОВ L 29, стр. 51; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 26, стр. 42).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между търговското дружество Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi (наричано по-нататък „Carp“) и Ecorad Srl (наричано по-нататък „Ecorad“) относно изпълнението на договор за продажба на врати с дръжки тип „антипаника“.

Правна уредба

Директива 89/106/ЕИО

3 Директива 89/106/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година за сближаване на законовите, подзаконови и административни разпоредби на държавите-членки по отношение на строителните продукти (ОВ L 40, 1989 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 9, стр. 3), изменена

с Директива 93/68/ЕИО на Съвета от 22 юли 1993 г. (ОВ L 220, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 13, стр. 20, наричана по-нататък „Директива 89/106“), цели по-специално да отстрани пречките пред свободното движение на строителни продукти. Съгласно член 1, параграф 1 от нея тя се прилага за строителни продукти, доколкото съществените изисквания по отношение на строежите, посочени в член 3, параграф 1 от същата тази директива, се отнасят за тях.

4 Член 4, параграф 2 от тази директива предвижда, че продуктите се приемат за годни за употреба от държавите-членки, ако са признати за безопасни по реда на посочените съществени изисквания, когато носят маркировката CE. Маркировката CE означава, че посочените продукти отговарят или на съответните национални стандарти, транспониращи хармонизирани стандарти, или на европейско техническо одобрение, или на националните технически спецификации, упоменати в параграф 3 от този член, когато не съществуват хармонизирани спецификации.

5 Член 6, параграф 1, първа алинея от Директива 89/106 предвижда, че държавите-членки няма да създават пречки пред свободното движение, пускането на пазара или употребата на тяхна територия на продукти, които отговарят на разпоредбите на посочената директива.

6 Съгласно член 13, параграф 1 от Директива 89/106 производителят или негов представител, установен в Общността, носи отговорност за удостоверяването, че продуктите са в съответствие с изискванията на дадена техническа спецификация по смисъла на член 4 от посочената директива. Член 13, параграф 2 предвижда, че продукти, които са обект на удостоверяване на съответствие, се ползват от презумпцията за съответствие на техническите спецификации. Съответствието се установява посредством изпитване или друго доказателство въз основа на техническите спецификации съгласно приложение III.

7 Член 13, параграфи 3 и 4 от Директива 89/106 гласи:

„3. Удостоверяването на съответствието на продукта предполага, че:

а) производителят разполага със система за фабричен производствен контрол, която гарантира, че производството отговаря на съответните технически спецификации;

или

б) за някои продукти, посочени в съответните технически спецификации, в допълнение към системата за фабричен производствен контрол, при оценяването и надзора на производството или на самия продукт участва и одобрен орган по сертифициране.

4. Изборът на процедура по смисъла на параграф 3 за даден продукт или група продукти се уточнява от Комисията след консултация с Комитета, упоменат в член 19, и в съответствие с особеностите, посочени в приложение III, в зависимост от:

а) значението на ролята на продукта по отношение на съществените изисквания, и по-специално на тези, свързани със здравето и сигурността;

б) естеството на продукта;

в) ефекта от изменчивостта на характеристиките на продукта върху неговата годност;

г) чувствителността на продукта към дефекти при производството.

Във всеки един от случаите се избира възможно най-малко неблагоприятната по отношение на сигурността процедура.

Така определената процедура се посочва при възлаганията и в техническите спецификации или в произтичащите от тях публикации.“

8 Член 14 от Директива 89/106 гласи:

„1. Съгласно приложение III, описаните процедури водят до:

а) в случая на член 13, параграф 3, буква а) — до издаване на декларация за съответствие на продукта от производителя или негов представител, установен в Общността;

или

б) в случая на член 13, параграф 3, буква б) — до издаване от упълномощен орган по сертифициране на сертификат за съответствие на системата за производствен контрол и надзор или на самия продукт.

Подробни правила за въвеждането на процедурите за удостоверяване на съответствие са дадени в приложение III.

2. Декларацията за съответствие на производителя или сертификатът за съответствие дават право на производителя или на неговия представител, установен в Общността, да поставя съответната маркировка CE върху самия продукт, върху прикрепения към него етикет, върху опаковката му или върху придружаващите го търговски документи. Образецът на маркировката CE и правилата за използването му при всяка от процедурите за удостоверяване на съответствието се съдържат в приложение III."

Решение 1999/93

9 Комисията е приела Решение 1999/93 с оглед на уточняване на процедурата за удостоверяване на съответствието на врати, прозорци, капаци, прегради, порти и свързаната с тях железария.

10 По силата на член 1 от това решение продуктите и групите продукти, посочени в приложение I, подлежат на процедура за удостоверяване на съответствието, основана на система за фабричен производствен контрол, за която носи отговорност единствено производителят. Член 2 от това решение предвижда, че съответствието на продуктите, посочени в приложение II, се удостоверява не само чрез тази система, но също така и чрез процедура, при която в оценката и надзора на производствения контрол или на самия продукт се включва и упълномощен орган за сертификация.

11 В приложение II към Решение 1999/93 се посочват следните продукти:

„Врати и порти (с или без свързаната с тях железария):

— за приложение при пожарозащита/димозащита и на аварийни изходи.

[...]

Железария, свързана с врати и порти:

— за приложение при пожарозащита/димозащита и на аварийни изходи.“ [неофициален превод]

12 Член 3 от Решение 1999/93 предвижда, че процедурата за удостоверяване на съответствие съгласно приложение III към това решение се посочва в мандатите за хармонизирани стандарти. Приложение III предоставя мандат на Европейския комитет по стандартизация/Европейския комитет по стандартизация в електротехниката (CEN/Cenelec) за уточняване на системи за удостоверяване на съответствие в съответните хармонизирани стандарти. За вратите, портите и свързаната с тях железария, предназначени за приложение при пожарозащита/димозащита и на аварийни изходи, приложение III към Решение 1999/93 налага използването на система за удостоверяване на съответствието от одобрен орган по сертифициране, посочен в точка 2, подточка i) от приложение III към Директива 89/106.

13 Очевидно е, че към датата на настъпване на фактите по делото в главното производство все още не е съществувал хармонизиран стандарт относно външните врати, върху които могат да се слагат дръжки тип „антипаника".

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

14 През април 2005 г. Ecorad поръчва на Carp доставката и поставянето на три външни врати с дръжки тип „антипаника". След монтирането на първата от тях, през май 2005 г. Ecorad решава, че поставеният продукт не отговаря на общностната правна уредба, тъй като Carp не притежавал сертификат за съответствие, издаден от упълномощен орган за сертификация, посочен в Решение 1999/93 (или „система № 1 за сертифициране"). Като последица от това Ecorad отказва да изпълни своите договорни задължения.

15 Впоследствие Carp сезира Tribunale ordinario di Novara, за да получи обезщетение за претърпените от него вреди. В рамките на този съдебен спор Ecorad се позовава на несъответствието на продадената вещ с общностната правна уредба и изтъква в тази връзка неспазването от страна на Carp на разпоредбите на Решение 1999/93.

16 В своето определение за препращане Tribunale ordinario di Novara приема, че за решаването на спора е необходимо тълкуване на Решение 1999/93 и си поставя въпроса за неговата действителност, ако се допусне, че то има непосредствено приложение.

17 При тези условия Tribunale ordinario di Novara решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли членове 2 и 3 и приложения II и III към Решение 1999/93/ЕО да се разбират в смисъл, че те не допускат вратите, които следва да бъдат

оборудвани с дръжки тип „антипаника“, да се произвеждат от конструктори (дърводелци), неспазващи условията по система № 1 за удостоверяване на съответствието?

2) В случай на положителен отговор на първия въпрос, имат ли задължителна юридическа сила разпоредбите на членове 2 и 3 и на приложения II и III към Решение 1999/93/ЕО, независимо от приетите от Европейския комитет по стандартизация (CEN) технически стандарти, считано от датата на влизане в сила на посоченото решение, по отношение на вида на процедурата за удостоверяване на съответствието, която трябва да се спазва от конструкторите (дърводелци) на врати, които следва да бъдат оборудвани с дръжки тип „антипаника“?

3) Трябва ли членове 2 и 3 и приложения II и III към Решение 1999/93/ЕО да се считат за недействителни поради нарушаване на принципа на пропорционалността, доколкото те налагат на всички производители да спазват процедура № 1 за удостоверяване на съответствието, за да могат да поставят маркировката CE върху своите врати с дръжки тип „антипаника“ (като възлагат на CEN да приеме техническите стандарти)?“

По преюдициалните въпроси

18 Разглеждането на първия и третия въпрос, които се отнасят съответно до тълкуването и действителността на Решение 1999/93, предполага предварително да се отговори положително на втория въпрос, с който препращащата юрисдикция пита по същество дали това решение поражда задължителни правни последици. Първоначално обаче следва да се проучи дали може да се направи позоваване на това решение в съдебен спор между частни лица.

19 По този въпрос Carp счита, че понастоящем Решение 1999/93 не поражда задължителни правни последици за него, доколкото то не е негов адресат. Обратно на това, Ecorad счита, че има право да се позове на това решение в спора в главното производство.

20 В това отношение и без да е необходимо да се разглежда предварително действителността на Решение 1999/93, следва да се напомни, че според постоянната съдебна практика една директива не може сама по себе си да поражда задължения за частно лице и следователно не може да се направи позоваване на директива срещу частно лице. Поради това дори ясна, точна и безусловна разпоредба на директива, чиято цел е да предостави права или да възложи задължения на частни лица, не може да се приложи в рамките на съдебен спор, чиито страни са единствено частни лица (Решение от 26 февруари 1986 г. по дело Marshall, 152/84, Recueil, стр. 723, точка 48, Решение от 14 юли 1994 г. по дело Faccini Dori, C-91/92, Recueil, стр. I-3325, точка 20, Решение от 7 март 1996 г. по дело El Corte Inglés, C-192/94, Recueil, стр. I-1281, точки 16 и 17, Решение от 7 януари 2004 г. по дело Wells, C-201/02, Recueil, стр. I-723, точка 56 и Решение от 5 октомври 2004 г. по дело Pfeiffer и др., C-397/01—C-403/01, Recueil, стр. I-8835, точки 108 и 109).

21 Решение 1999/93 е прието въз основа на член 13, параграф 4 от Директива 89/106 и е адресирано до държавите-членки. То представлява акт с общо приложение, уточняващ видовете процедури за удостоверяване на съответствието, които са съответно приложими за вратите, прозорците, капаците, преградите, портите и свързаната с тях железария, като предоставя мандат на CEN/Cenelec да определят тяхното съдържание в съответни хармонизирани стандарти, които впоследствие следва да бъдат транспонирани от органите по стандартизация на всяка държава-членка. Следователно в съответствие с член 249 ЕО Решение 1999/93 е задължително само за държавите-членки, които съгласно член 4 са неговите единствени адресати. При тези условия съображенията в подкрепа на посочената в предходната точка съдебна практика по отношение на директивите са приложими mutatis mutandis към възможността за позоваване на споменатото решение срещу частно лице.

22 Ето защо на втория въпрос на препращащата юрисдикция следва да се отговори, че в рамките на съдебен спор с друго частно лице относно договорна

отговорност частно лице не може да се позовава на нарушение от страна на последното на разпоредбите на членове 2 и 3, както и на приложения II и III към Решение 1999/93.

23 Като се има предвид този отговор, не е необходимо да се отговаря на първия и третия преюдициален въпрос.

По съдебните разноски

24 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Частно лице не може в рамките на съдебен спор с друго частно лице относно договорна отговорност да се позовава на нарушение от страна на последното на членове 2 и 3, както и на приложения II и III към Решение 1999/93/ЕО на Комисията от 25 януари 1999 година относно процедурата за удостоверяване съответствието на строителни продукти съгласно член 20, параграф 2 от Директива 89/106/ЕИО на Съвета относно врати, прозорци, капаци, прегради, порти и свързаната с тях железария.

Подписи